

РОЛЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОЗОРОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Катерина Вячеславівна КОРЕНЕВА,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Прозорість діяльності органів прокуратури є важливою складовою ефективною протидією корупції в Україні. В умовах сучасного суспільства забезпечення відкритості та підзвітності правоохоронних органів, зокрема прокуратури, є необхідною умовою для підвищення довіри громадян до державних інституцій. Адміністративно-правовий механізм відіграє ключову роль у забезпеченні цієї прозорості, адже через нього встановлюються чіткі правові рамки для контролю за діяльністю прокуратури. Зокрема, такий механізм дозволяє формувати стратегії запобігання корупції, забезпечувати належну звітність та мінімізувати можливості зловживань. Це особливо важливо в контексті реформування органів прокуратури України, що спрямоване на подолання внутрішньої корупції та підвищення їх ефективності.

Адміністративно-правовий механізм є основою для забезпечення прозорості діяльності органів прокуратури. Його значення полягає в створенні правових норм, які регулюють взаємодію прокуратури з суспільством та іншими державними органами, що дозволяє контролювати їхню роботу і зменшувати ризики корупційних зловживань. Система адміністративно-правових заходів включає нормативні акти, які встановлюють чіткі правила щодо доступу до інформації про діяльність прокуратури, звітність про її роботу та механізми контролю за дотриманням закону. Зазначені механізми дають можливість суспільству здійснювати нагляд за діями прокуратури, що в свою чергу знижує ймовірність зловживання службовим становищем і сприяє збереженню довіри громадськості до цієї інституції. Одним з ключових аспектів забезпечення прозорості є публічний доступ до інформації про роботу прокуратури. Законодавчі норми передбачають обов'язок прокуратури регулярно оприлюднювати звіти про свою діяльність, що надає суспільству змогу оцінити ефективність виконання її повноважень. Це також стосується інформації про результати розслідувань, заходи запобігання корупції та інші важливі аспекти діяльності. Такі заходи сприяють відкритості роботи прокуратури, що є важливим елементом у формуванні позитивного іміджу державних органів та зниженні рівня недовіри з боку громадян[1]. Не менш важливим є адміністративний контроль за діяльністю органів прокуратури. Внутрішній та зовнішній контроль дозволяють забезпечити дотримання законодавчих вимог, виявлення можливих порушень і оперативне реагування на них. Ефективна система контролю сприяє створенню прозорих умов для функціонування прокуратури, що є важливою складовою у боротьбі з корупцією. Завдяки адміністративно-

правовим механізмам контроль здійснюється на всіх рівнях — від місцевого до центрального, що дозволяє знизити ризик корупційних проявів у діяльності прокурорів. Крім того, важливу роль відіграє міжнародний досвід, який Україна може використовувати для вдосконалення власних механізмів забезпечення прозорості. Впровадження кращих світових практик дозволяє підвищити ефективність контролю за роботою органів прокуратури та забезпечити відповідність національних стандартів міжнародним вимогам. Міжнародні організації також надають допомогу у розвитку інституційних механізмів, що сприяють підвищенню рівня прозорості та підзвітності прокуратури перед суспільством. Це особливо актуально в умовах реформування правоохоронної системи України, коли потреба у зміцненні довіри до державних інституцій є критично важливою.

На нашу думку, адміністративно-правовий механізм є ефективним інструментом забезпечення прозорості діяльності органів прокуратури, що сприяє зміцненню правової системи, підвищенню довіри суспільства та зниженню рівня корупції.

Протидія корупції в органах прокуратури є одним з найважливіших завдань державної політики, адже від прозорості і підзвітності цього органу значною мірою залежить ефективність правоохоронної системи загалом. Адміністративно-правовий механізм, що регулює антикорупційну діяльність прокуратури, постійно стикається з викликами, які зумовлюють потребу в його вдосконаленні. Однією з ключових проблем є відсутність належного контролю за дотриманням антикорупційних норм і процедур, що може призводити до недостатньої ефективності внутрішнього нагляду за діяльністю прокурорів. Це сприяє появі корупційних ризиків і послаблює механізми запобігання зловживанням. Ще одним викликом є обмеженість доступу до інформації про діяльність органів прокуратури для громадськості та незалежних органів контролю. Хоча законодавство передбачає певні заходи для забезпечення відкритості, їх практичне впровадження часто супроводжується бюрократичними перепонами, які заважають своєчасному наданню інформації. Така закритість підриває можливості для ефективного моніторингу та оцінки дій прокуратури, що, у свою чергу, створює умови для корупційних зловживань. Таким чином, один із головних напрямів вдосконалення адміністративно-правового механізму полягає у розширенні доступу громадськості до інформації про діяльність прокуратури, що дозволить підвищити рівень прозорості та підзвітності[2]. Також викликом є недостатня інтеграція сучасних технологій у процеси контролю та нагляду за діяльністю прокуратури. Використання цифрових інструментів для збору та аналізу інформації про корупційні ризики може значно підвищити ефективність антикорупційної роботи. Однак впровадження таких технологій у діяльність прокуратури потребує значних фінансових і кадрових ресурсів, а також відповідного законодавчого регулювання. Відсутність чітких правових рамок для використання новітніх технологій у цьому контексті є одним з основних чинників, що гальмує прогрес у боротьбі з корупцією в органах прокуратури. Перспективи вдосконалення адміністративно-правового механізму передбачають комплексний підхід до реформування як законодавчих, так і процедурних аспектів. Одним із можливих шляхів є

посилення міжнародного співробітництва з метою імплементації кращих світових практик у сфері боротьби з корупцією. Це може включати розширення участі України у міжнародних антикорупційних ініціативах, обмін досвідом з іншими країнами, що мають успішний досвід у забезпеченні прозорості діяльності правоохоронних органів. Окрім того, важливо забезпечити підготовку працівників прокуратури на основі сучасних антикорупційних стандартів та розширення внутрішнього контролю за їх діяльністю. Ще одним перспективним напрямом є вдосконалення системи внутрішнього контролю в органах прокуратури. Це може включати розробку нових методик для оцінки корупційних ризиків, що дозволять швидко реагувати на можливі порушення, а також створення інструментів для стимулювання прозорості у процесах ухвалення рішень[3]. Таким чином, реформи повинні бути спрямовані на покращення внутрішньої відповідальності прокурорів та їхню відкритість перед суспільством, що сприятиме зниженню корупційних ризиків та підвищенню ефективності роботи прокуратури загалом.

Ми вважаємо, що виклики в адміністративно-правовому механізмі протидії корупції в органах прокуратури значною мірою зумовлені недосконалістю існуючих процедур та браком ефективних засобів контролю. Водночас перспектива вдосконалення цього механізму полягає у впровадженні кращих практик, посиленні співпраці з міжнародними організаціями, впровадженні цифрових інструментів для моніторингу та контролю, а також у реформуванні системи внутрішнього контролю прокуратури.

Отже, адміністративно-правовий механізм відіграє важливу роль у забезпеченні прозорості діяльності органів прокуратури у протидії корупції. Наявність чітких процедур внутрішнього контролю, звітності та доступу до публічних даних дозволяє підвищити рівень довіри до прокуратури та зменшити корупційні ризики. Водночас для ефективної протидії корупції потрібне подальше вдосконалення існуючих механізмів, особливо в аспектах моніторингу, залучення громадськості та впровадження сучасних технологій. Важливо продовжувати реформування законодавства та адміністративних процедур, щоб забезпечити максимальну відкритість та підзвітність органів прокуратури.

Список використаних джерел:

1. Г ар яє в а Г. М. Тінізація економіки як фундаментальна складова корупції в Україні. Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації. МВС України. Харків. ХНУВС. 2021. С. 48-50.
2. П ар фє н т і й Л. А. Корупція як загроза економічній безпеці України. Актуальні питання забезпечення фінансової безпеки держави в умовах глобалізації. МВС України. Харків. ХНУВС. 2022. С. 192-196.
3. С о к у рє н к о В. В. Політична корупція як виклик майбутньому української державності. Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід. МВС України. Харків. ХНУВС. 2022. С. 17-20.